

Carina Molin
carina.molin@varmdo.se
08-570 481 19
Kontorschef

Tjänsteskrivelse

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplan för 2015

Förslag till beslut

Bygg- och miljökontoret föreslår bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta att:

1. Anta bilagd verksamhetsplan med tillhörande verksamhetsplan - timredovisning för 2015.

Ärendet

Bygg-, miljö och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplan med tillhörande timredovisning.

Bygg- och miljökontorets bedömning

Inför varje verksamhetsår ska bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden anta en verksamhetsplan. Enligt miljöbalken och livsmedelslagen ska nämnden även fortlöpande inför varje verksamhetsår göra en behovsbedömning av arbetsbelastning och personalresurser. Den till verksamhetsplanen bilagd verksamhetsplan - timredovisning redovisar behovsbedömningen, och omfattar hela bygg- och miljökontorets arbetsområde.

BYGG- OCH MILJÖKONTORET

Carina Molin
Kontorschef

Bilaga:

1. Verksamhetsplan samt tillhörande verksamhetsplan - timredovisning (bilaga).

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplan 2015

Administrativa verksamheten

Befintliga resurser 2015

Under 2015 finns det 8 heltidstjänster budgeterade som administratörer. Budgeterade tjänster på enheten genererar totalt 16 000 årsarbetstimmar, varav 12 800 är ren verksamhetstid. En årsarbetstid beräknas till totalt ca 2 000 timmar inklusive semester och sjukdom. För frånvaro som utgörs av semester och sjukdom motsvarar avdraget ca 450 timmar per person och år. En administratör är föräldralediga och beräknas återkomma i tjänst den 1 mars 2015.

Administrativa verksamheten hanterar en mängd ärenden enligt fastställda rutiner. Kontoret skannar in samtliga inkomna handlingar, vilket genererat mer arbetstid för att registrera nya handlingar. Dock har nämndarbetet, med undantag för expediering av nämndbeslut, lyfts ur det administrativa arbetet. Nämndsekreteraren sköter resterande del av arbetet med nämndprocessen. Nämndprocessen kommer att utvecklas mot ett mer digitaliserat arbetssätt då det nya ärendehanteringssystemet finns på plats. Det som kontorets administratörer handlägger är expediering av nämndens beslut.

Den administrativa verksamheten beräknas hantera ca 5000 olika ärenden. Det är bland annat ärenden om strandskydd, bygglov, anmälan, miljöskydd, hälsoskydd, livsmedel, avlopp. Dessa ärenden genererar olika typer av beslut och kompletteringar som administreras och expedieras. Den beräknade tiden för ett normalt flöde finns redovisat i excelfilen till verksamhetsplanen.

Behovet av administrativt stöd inom verksamhetsområde är 12 828 timmar per år. Budgeterade resurser för 2015 är 12 800 timmar. Det ger ett underskott om motsvarande 28 timmar.

Besök, Rådgivning, Information

Tillgängligheten har utökas på kontoret. Under 2014 har kontaktcenter tagit över samtal till kontoret som rör allmänna frågor. Kontaktcenter tar idag större delen av samtalen men blir belastningen för hög så går en del samtal till kontoret. En administratör bemannar också kommundorgets reception på torsdagar eftersom byggverksamheten, strandskydd- och även avloppsverksamheten infört öppen mottagning på torsdagarna mot tidigare förbokade besök.

Se bifogad verksamhetsplan under rubriken administration och OH-tid.

Byggverksamheten

Befintliga resurser 2014

Verksamheten har under kommande år budgeterat för 11 heltidstjänster, där målet har varit att samtliga handläggare ska kunna handlägga lokaliseringsprövningen och den byggnadstekniska prövningen i ett och samma ärende. Det målet är uppnått, samtliga handläggare kan idag handlägga ett ärende från början till slut. En förändring som gruppen valt att göra är att två handläggare har utsetts för att ta hand om tekniska samråd och beslut om startbesked i särskilt komplicerade ärenden.

De klagomål som kommer in handläggs av kontorets övergripande jurist.

De budgeterade bygglov tjänsterna genererar totalt 22 000 arbetstimmar inklusive OH-tid. Den faktiska arbetstiden beräknas till 1 200 timmar per person och år fördelas på utredning, platsbesök, samråd, handläggning, beslutsskrivning. Övriga timmar, 8 800 fördelas mellan rådgivning och information, besök, interna/externa möten, semester, sjukdom och utbildning/utveckling. Det innebär att de faktiska arbetstimmarna som kan läggas på handläggning uppgår till totalt 13 200 timmar.

Bedömt behov

Verksamhetsplaneringen inför 2015 visar på ett behov för handläggning av 12 514 arbetstimmar. Av uppskattade antal ärenden i verksamhetsplaneringen är det svårt att i nuläget bedöma vilka ärenden som inte kommer hanteras 2014.

Bygglov, anmälan, tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, mm

Ny lag trädde ikraft 2014-07-02 innebärande lovbefrielse för vissa åtgärder, s k Attefallsreglerna. Den nya lagen har inneburit en ökning av ärenden med 120 st jämfört med samma period år 2013, juli-augusti. Per den sista september 2014 hade 200 Attefallsärenden registrerats.

Enligt plan- och bygglagen ska ett beslut tas i ärende inom 10 veckor från det att bygglovärendet är komplett. Vid budgetuppföljning 3 så redovisar byggverksamheten en genomsnittlig handläggningstid som motsvarar 4 veckor. När det gäller Attefallsärenden så pågår utredning av handläggningstiden. Förslaget som utreds är att ett beslut om startbesked ska tas inom tre veckor från det att ärendet har registrerats och inte från det att ärendet är komplett.

Sveriges kommuner och landsting, SKL, har uppskattat att de nya uppgifterna som kommunerna fått medför utökade arbetsuppgifter. I lagen ges kommunerna rätt att ta ut avgifter för att täcka de genomsnittliga kostnaderna för sitt arbete. SKL har publicerat ett underlag för taxa inom plan- och bygglagens område. Avsikten med taxan är att den som söker och får tjänster hos kommunerna enligt plan- och bygglagen ska betala för detta, och att kostnaderna för verksamheten därmed inte ska belasta alla kommunens invånare genom en skattefinansiering. Underlaget ska ge tjänstemän och politiker i kommunerna förutsättningar att få tillgång till de resurser som behövs för att klara lagens krav.

Antalet nyregistrerade ärenden som bedöms inkomma under 2014 är svårt att uppskatta med anledning av lagändringen men om jämförelse görs med 2013 och 2014 års ärenden hamnar antalet på ca 1 300 stycken bygglovärenden och 670 anmälningsärenden.

Ett registrerat ärende omfattas av flera beslut, som exempel kan nämnas beslut om bygglov, ett eller flera beslut om startbesked, beslut om slutbesked, etc. Det åtagande som handläggarna arbetar efter innebär att ett nyregistrerat ärende ska vara fördelat och uppstartat inom en vecka.

Ärenden som hamnar inom byggverksamheten varierar i karaktär och komplexitet. Det kan röra ansökningar om bygglov för nybyggnad, om- och tillbyggnader, ändringar av redan beviljade lov, klagomålsärenden, remisser från andra myndigheter i överklagningsärenden, anmälanärenden, startbesked samt en mängd skriftliga förfrågningar per brev och e-post.

I utredningen av ett normalärende ingår inspektion på plats, inhämtande av grannyttrande, inhämtande av remisser, utredning och bedömning, kontrollplan och tekniska handlingar, tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, beslut, protokollskrivning, slutbesked.

Handläggarna handlägger självständigt sina ärenden och har också schemalagda möten för genomgång av principiellt viktiga ärenden för att uppnå samsyn. Handläggarna redogör för de ärenden som inte omfattas av delegationsordningen i bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens arbetsutskott och vid nämndens sammanträden. Tekniska samråd, arbetsplatsbesök och byggsamråd bokas fortlöpande under veckans samtliga dagar.

Förbättringsarbetet med leanfilosofin som grund har inneburit att process, handläggning och rutiner ses över kontinuerligt i syfte att kvalitetssäkra, förbättra och förenkla handläggningen samt också i syfte att förkorta handläggningstiden. Mallar för beslut, tjänsteskrivelser och brev bearbetas fortlöpande.

En viktig del i verksamheten är att ha en budget i balans. Det finns hög medvetenhet hos medarbetarna kring ekonomin och genomgång av ekonomin görs månadsvis på byggmötena.

Telefonrådgivning, besök och information

Öppen telefoni har införts på bygg- och miljökontoret. Det innebär att handläggarna har sin telefon på stora delar av arbetsdagen.

Byggverksamheten har också infört drop-in på torsdagarna som innebär att två handläggare finns tillgängliga för våra kunder och medborgare. Vid de tillfälle då det bildas kö så kommer fler handläggare ner och hjälper till för att väntetiden ska vara kort. En administratör finns också på plats i kontaktcenter för att stötta.

Antal frågor via e-post har ökat under senare åren och förväntas öka ytterligare under 2015 då digitala tillgängligheten ökar och digitala medier används i högre grad. Ny teknisk utveckling, smartphones, etc kommer i allt högre grad. Arbeta pågår också med att göra ritningsarkivet allmänt och tillgängligt från Värmdö Kommuns hemsida.

Planprojekt

Kommunen har infört planarbete i projektform vilket innebär att representanter från bygg- och miljökontoret ingår i projektgrupper.

Se bifogad verksamhetsplan under rubriken bygglov.

Strandskyddsverksamheten

Befintliga resurser 2014

Verksamheten har under kommande år budgeterat för 4 heltidstjänster.

De budgeterade handläggartjänsterna genererar totalt 8 000 arbetstimmar inklusive OH-tid. Den faktiska arbetstiden beräknas till 1 200 timmar per person och år fördelas på utredning, platsbesök, samråd, handläggning, beslutsskrivning. Övriga timmar, 3 200 totalt, fördelas mellan rådgivning och information, besök, interna/externa möten, semester, sjukdom och utbildning/utveckling. Det innebär att de faktiska arbetstimmarna som kan läggas på handläggning uppgår till totalt 4 800 timmar.

Bedömt behov

Verksamhetsplaneringen inför 2015 visar på ett behov för handläggning av 4 401 arbetstimmar. Av uppskattade antal ärenden i verksamhetsplaneringen är det svårt att i nuläget bedöma vilka ärenden som inte kommer hanteras 2014.

Strandskydd, vattenverksamhet, klagomål, inspektion, mm

Enligt miljöbalken ska strandskyddet långsiktigt trygga att medborgarna har tillgång till strandområden genom allemansrätten. Dessutom ska strandskyddet bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. För att tillgodose syftena är det enligt huvudregeln förbjudet att inom strandskyddsområden vidta vissa åtgärder. Dispens från förbuden i miljöbalken kan dock lämnas av bl a kommunen.

När nya ansökningar om strandskyddsdispens registreras fördelas de direkt till handläggare. Ärendena ska granskas och återkoppling ska, enligt handläggarnas åtagande, ske till sökanden inom en vecka. Det som granskas i detta initiala skede är om ärendet är komplett eller inte, det vill säga om ansökningsblanketten är ifylld och att kartmaterial och annat som behövs har skickats in.

När utredningen påbörjas så granskas hela fastigheten. För att kunna bedöma om särskilda skäl finns krävs i normala fall en utredning om samtliga byggnader och anläggningar på fastigheten. Historiken utreds och flygfotografier från olika årtal granskas. Om eventuella olovligheter uppmärksammas så kommuniceras det med fastighetsägaren. Strandskyddet infördes 1975, utförda åtgärder innan dess bedöms vara lovliga. Detta framgår i många fall av flygfotografier från 1976 som är av hög kvalitet.

Vid budgetuppföljning 3 så redovisar strandskyddsverksamheten en genomsnittlig handläggningstid som motsvarar 7 veckor från komplett ärende.

I lagen ges kommunerna rätt att ta ut avgifter för att täcka de genomsnittliga kostnaderna för sitt arbete. Avsikten med taxan är att den som söker och får tjänster hos kommunerna ska betala för detta, och att kostnaderna för verksamheten därmed inte ska drabba alla kommunens invånare genom en skattefinansiering. Underlaget ska ge tjänstemän och politiker i kommunerna förutsättningar att få tillgång till de resurser som behövs för att klara lagens krav.

Antalet nyregistrerade ärenden som bedöms inkomma under 2014 är svårt att uppskatta men om jämförelse görs med 2013 och 2014 års ärenden hamnar antalet på ca 360 strandskyddsärenden och 70 anmälan om vattenverksamhet.

En medgiven strandskyddsdispens skickas till Länsstyrelsen som granskar kommunens beslut. Länsstyrelsen har möjlighet att överpröva kommunens beslut att medge dispens från strandskyddsbestämmelserna och om kommunen har gjort en felaktig bedömning så kan länsstyrelsen upphäva detsamma.

Ärenden inom strandskyddsenhetens verksamhet varierar i karaktär och komplexitet. Det kan röra ansökningar om strandskyddsdispens för nybyggnad, om- och tillbyggnader, ändringar av redan medgivna dispenser. Tillsyns- och klagomålsärenden tar mycket tid att utreda.

I utredningen av ett normalärende ingår inspektion på plats och restid, utredning och bedömning, beslut, protokollskrivning, förhandling i domstolar.

Handläggarna handlägger självständigt sina ärenden och har också schemalagda möten för genomgång av principiellt viktiga ärenden för att uppnå samsyn. Handläggarna redogör för de ärenden som inte omfattas av delegationsordningen i bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens arbetsutskott och vid nämndens sammanträden. Enligt delegationsordningen får tjänstemännen inte besluta om avslag.

Förbättringsarbetet med leanfilosofin som grund har inneburit att process, handläggning och rutiner ses över kontinuerligt i syfte att kvalitetssäkra, förbättra och förenkla handläggningen samt också i syfte att förkorta handläggningstiden. Mallar för beslut, tjänsteskrivelser och brev bearbetas fortlöpande.

En viktig del i verksamheten är att ha en budget i balans. Det finns hög medvetenhet hos medarbetarna kring ekonomin och genomgång av ekonomin görs månadsvis på mötena.

Telefonrådgivning, besök och information

Öppen telefoni har införts på bygg- och miljökontoret. Det innebär att handläggarna har sin telefon öppen under stora delar av arbetsdagen för att svara på allmänna frågor men också för att sökande ska kunna komma i kontakt med tjänstemännen.

Strandskyddshandläggarna har också infört drop-in på torsdagarna som innebär att en handläggare finns tillgänglig mellan kl. 14-19 för våra kunder och medborgare. Vid de tillfälle då det bildas kö så kommer fler handläggare ner och hjälper till för att väntetiden ska vara kort. En administratör finns också på plats i kontaktcenter för att stötta.

Antal frågor via e-post har ökat under senare åren och förväntas öka ytterligare under 2015 då digitala tillgängligheten ökar och digitala medier används i högre grad. Ny teknisk utveckling, smartphones, etc kommer i allt högre grad användas som stöd i handläggningen. Arbete pågår också med att göra ritningsarkivet allmänt och tillgängligt från Värmdö Kommuns hemsida.

Planprojekt

Kommunen har infört planarbete i projektform vilket innebär att representanter från bygg- och miljökontoret ingår i projektgrupper. I många fall ska strandskydd upphävas inom en ny detaljplan, och strandskyddshandläggarna deltar i detta arbete för att säkerställa en rättssäker bedömning.

Se bifogad verksamhetsplan under rubriken naturvård/vattenvård/vattenverksamhet

Miljöverksamheten

Miljöverksamheten planerar för tillsyn i treårscykler. Det innebär att vissa tillsynsområden nedprioriteras under ett visst år för att genomgå efterföljande år. Generellt räknas ett årligt genomsnitt för samtliga tillsynsobjekt som därefter prioriteras efter behov, de verksamheterna med högst risker prioriteras framför verksamheter med mindre risker.

Hälsoskydd

Arbetet med hälsoskydd innebär att förebygga och undanröja olägenheter för människors hälsa och miljö. Med olägenhet avses störningar som kan vara skadliga för människors hälsa och som inte är ringa och helt tillfälliga. Hälsoskyddet kan exempelvis omfatta tillsyn av hygienlokaler t.ex. fotvård, solarier, undervisningslokaler, inomhusmiljö i bostäder, radon, bullerfrågor, badvattenkvalitet.

Antal tillsynsobjekt i Värmdö Kommun 2015

Se bifogad verksamhetsplan under rubriken hälsoskydd.

Risker

Om inomhusmiljön inte är tillfredsställande finns risker för allergi, överföring av smitta och bullerstörningar. I hygienlokaler (t.ex. tatuerare) med dåligt rengjorda verktyg kan smitta lätt spridas. Det finns risk för att kemiska produkter kan påverka hälsan negativt om de hanteras och förvaras felaktigt. Radon i hus och så kallade "sjuka hus", med bland annat fukt och mögelpproblem, kan påverka människors hälsa negativt. Vid eldning av t.ex. trädgårdsavfall kan närboende få problem med luftvägar.

Befintliga resurser 2015

Personalresurserna utgörs av 1,5 årsarbetskrafter.

Behov av tillsyn 2015

Se verksamhetsplan.

Planerad tillsyn 2015

Se verksamhetsplan.

I bifogad verksamhetsplan redovisas vilka verksamheter som prioriteras under 2015. Kontoret föreslår att nämnden ska rikta särskilda tillsynsinsatser mot skolor, bassängbad, strandbad, hotell, pensionat, vandrarhem, campingar samt en del övriga hygienlokaler. Utöver detta kommer hälsoskydd att delta i ett projekt om inventering av dubbdäck samt delta i en ny upphandling för bullerkarta.

Miljöskydd och enskilda avlopp

Inom miljöskyddet delar kommunen tillsynsansvaret med staten. Grundprincipen är att staten (länsstyrelsen) ansvarar för de miljöfarliga verksamheterna med beteckning A och B i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Kommunen har tillsynen över B-, C- och U-anläggningar inom kommunen. Utöver dessa verksamheter har kommunen tillsyn över enskilda avloppsanläggningar, oljecisterner, köldmedieanläggningar, värmepumpar, förorenad mark, deponering av muddermassor på land, varv/småbåtshamnar, kemisk bekämpning, krossverk, tandläkare med mera.

Antal tillsynsobjekt i Värmdö kommun 2015

Se bifogad verksamhetsplan under miljöskydd och avlopp

Risker

De miljöfarliga verksamheterna medför buller och påverkan på luft, mark och vatten. Det kan röra sig om både direkt och indirekt påverkan. Det kan vara t ex buller från en mindre verksamhet till grannfastigheten eller de störningar som uppstår längs med vägnätet. Det kan vara spridning av bakterier från dåliga enskilda avlopp. Andra faktorer för miljöpåverkan är kemikaliehantering, levnadssätt och gamla synder i form av markföroreningar.

Befintliga resurser 2015

Personalresurserna utgörs av 3,75 årsarbetskrafter inom miljöskydd och 7 årsarbetskrafter inom avlopp.

Behov av tillsyn 2015

Se verksamhetsplan.

Planerad tillsyn 2015

Se verksamhetsplan.

Under 2015 kommer särskilda tillsynsinsatser att riktas mot B- och C-verksamheter och U-verksamheter. Miljötillsyn i lantbruket. Tillsyn av båthamnar, marinor och varv kommer även att fortlöpa under 2015. Miljöskydd kommer dessutom delta i ett nationellt projekt som avser att ha tillsyn på bekämpningsmedel inom jordbruket. Utöver detta kommer miljöskydd att delta i ett projekt som avser att titta på spärrfärger på båtar. Cisterner, köldmedieanläggningar och värmepumpar kommer fortlöpande att hanteras normal omfattning.

Under 2015 avser kontoret att inventera enskilda avlopp i en omfattning om 600 stycken, områden som väljs ut för inventering följer nämndens beslut om inventeringsplan 2013-09-03 BMHN 103. Kontoret avser att anställa en till avloppsinventerare under 2015. Utöver detta kommer cirka 600 tillstånd att skrivas under 2015. Uppföljning av historiska högen fortsätter och ambitionen är att den ska fasas ut under 2015.

Smittskydd

Tillsynsobjekt inom smittskydd

I Värmdö kommun finns ett stort antal objekt där risken för smittspridning kan förekomma. Det rör sig i första hand om vattentäktar.

Det finns ca 382 livsmedelsobjekt, ca 12 000 enskilda brunnar, 2 vattentäktar, 6 vattenverk och offentliga lokaler.

Risker

En bra tillsyn inom livsmedel-, hälsoskydd- och dricksvattenområdet är viktig för att skydda människor mot onödigt lidande och sjukdomar.

Behov av tillsyn 2015

Se bifogad verksamhetsplan under smittskydd.

Inspektioner, provtagning och uppföljning sker fortlöpande. Fokus i tillsynen inom området är på de allmänna anläggningarna. Enskilda anläggningars status framgår i första hand av återrapportering från vattenprovtagningar.

Tobakslagen

Tillsynsobjekt detaljhandel, restauranger och offentliga lokaler

Ca 140 försäljningsställen.

Risker

En bra tillsyn inom tobakslagen är viktig för att skydda människor mot onödigt lidande av allergena effekter och ”passiv rökning”.

Behov av tillsyn 2015

Se bifogad verksamhetsplan under livsmedel.

Uppskattat antal timmar per år för tillsyn inom tobakslagen är ca 40 timmar. Inspektioner på flertalet objekt i samband med livsmedelstillsyn. Bevakning av åldersgräns för köp av tobak.

Livsmedel

Se verksamhetsplanen och den separata kontrollplanen för livsmedelskontrollen nedan.

Kontrollplan för livsmedelsområdet 2015

Sammanfattning

Denna kontrollplan är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll.

Bygg-, miljö och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun är behörig myndighet/kontrollmyndighet för kontroll utifrån livsmedelslagstiftningen. Nämnden ansvarar för att effektiv och ändamålsenlig kontroll utförs på de anläggningar, för vilka kommuner är kontrollansvariga enligt 23 och 25 §§ livsmedelsförordningen, och som är lokaliserade inom kommunens gränser. Ansvaret innefattar kontroll av dricksvatten, livsmedelshygien, redlighet och spårbarhet. Livsmedelslagstiftningen inom nämndens ansvarsområde innefattar cirka 200 olika EG-förordningar, lagar, förordningar och föreskrifter. Kontroll utförs vanligen med kontrollmetoderna revision och inspektion samt i viss utsträckning med provtagning och analys. Betydande arbetsuppgifter inom kontrollen är att genomföra revisioner, inspektioner och provtagningar. Ytterligare uppgifter är att handlägga ärenden såsom registreringar och riskklassificering av verksamheter, utreda misstanke om matförgiftning, genomföra provning vid godkännande av livsmedelsanläggning, årligen rapportera uppgifter till Livsmedelsverket samt fatta beslut i fråga om sanktioner, avgifter och åtalsanmälan.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för den operativa offentliga kontrollen vid ca 382 livsmedelsanläggningar. Dessa är framför allt restauranger, caféer, dricksvattenanläggningar, livsmedelsbutiker, skolkök och förskolekök.

Planerad kontroll och kontroll som utförs som följd av att anläggningar uppvisat brister (extra offentlig kontroll) är avgiftsfinansierad.

Kontrollen är baserad på riskklassificering av anläggningarna. Varje år fastställs en plan för den operativa kontrollen som kontoret och dess inspektörer ska utföra.

Under 2015 avser nämnden att delta i ett provtagningsprojekt i Stockholms län.

Befintliga resurser 2015

Under 2015 är behovet inom livsmedelskontrollen 3 årsarbetskrafter.

Mål för den offentliga kontrollen

De gemensamma målen, vilka finns i Sveriges nationella kontrollplan, för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan är att:

- Konsumenterna har trygga livsmedel, förtroende för kontrollverksamheten och en god grund för val av produkt. Med trygga livsmedel menas säkra livsmedel och att konsumenterna inte blir lurade.
- Intressenterna har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull.

- De samverkande kontrollmyndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan. Kontrollverksamheten är riskbaserad, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig.

Målsättningen är att den offentliga kontrollen utförs så att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel och inte blir lurade.
- Intressenterna (företagen) får en likvärdig, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig kontroll med helhetssyn.
- Samverkan mellan myndigheter betyder att det finns en samsyn på väsentliga aspekter i kontrollen, men att kontrollmyndigheterna tar ansvar inom sina respektive ansvarsområden.

Övergripande mål för kontroll inom kontrollområdet

Målet för den offentliga kontrollen av livsmedel i Sverige är att:

- Maten är säker
- Livsmedelshanteringen är redlig
- Livsmedelskontrollen är riskbaserad, ändamålsenlig, effektiv och kompetent
- Livsmedelsföretagaren är kompetent och tar ansvar för att maten är säker och rätt märkt
- Den offentliga kontrollen och kontrollmyndigheterna uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdig.

Kontrollmyndighetens mål för kontroll inom kontrollområdet

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun har följande mål för livsmedelskontrollen:

Kontrollen ska utföras enligt den plan som nämnden fastställer inför varje verksamhetsår. Planen ska utformas så att alla anläggningar erhåller en regelbunden kontroll baserad på risk och erfarenhet.

Ansvarsfördelning inom kontrollområdet

Behörig central myndighet

Livsmedelsverket är den centrala behöriga myndigheten för livsmedelskontroll i Sverige, enligt 18 § i Livsmedelsförordningen (2006 :814).

Behörig myndighet för kontrollen

I 11 § Livsmedelslagen (2006 :804) anges att livsmedelskontrollen i Sverige utförs dels av Livsmedelsverket och dels av de lokala kommunala kontrollmyndigheterna. Länsstyrelserna har ansvar för livsmedelskontrollen i primärproduktionen.

I Värmdö Kommun ansvarar Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden för livsmedelskontrollen.

Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna

Ansvaret för den offentliga kontrollen av livsmedelsanläggningar i Sverige fördelas enligt 23 § i Livsmedelsförordningen (2006:814).

Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten

Bygg- och miljökontoret ansvarar för kontrollen av alla typer av livsmedelsanläggningar inom Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde. Att planerad kontroll utförs ansvarar samtliga handläggare samt verksamhetschefen för. Hur beslut och uppgifter delegeras beskrivs i delegationsordning, bilaga.

Samordning

Samordning mellan behöriga myndigheter

Livsmedelskontrollen i Värmdö Kommun genomför följande aktiviteter för samordningen med främst länsstyrelsen i Stockholms län och med Livsmedelsverket:

- Varje år deltar inspektörerna i länsmöten där representanter från länsstyrelsen, representanter från länets kommuner och representanter från Livsmedelsverket deltar.

Samordning inom behöriga myndigheter

Inom Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden sker samordning genom att:

- Livsmedelsinspektörerna har samordnings- och samsynsmöten ca 1 gång i månaden eller oftare vid behov, där samordningsansvarig i första hand deltar.
- Ta fram rutiner och checklistor för varje område.
- Genom att göra ett flertal inspektioner tillsammans och på så sätt få lika bedömningsgrunder.

Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö Kommun delegerar inte någon uppgift inom ansvarsområdet livsmedelskontroll till någon annan.

Befogenheter och resurser för kontrollen

Kontrollmyndighetens befogenheter

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens befogenheter inom livsmedelsområdet regleras huvudsakligen i Livsmedelslagen (2006:804) och i Livsmedelsförordningen (2006:813).

Enligt 20 § i Livsmedelslagen har kontrollmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen.

För åtgärder vid bristande efterlevnad, sanktioner, se avsnitt 7.

Kontrollpersonal och utrustning

För livsmedelskontrollen finns följande personal till förfogande för 2015 (årsarbetskrafter):

Livsmedelsinspektörer	2,5
Verksamhetsstöd	0,1

Under 2015 finns 3 heltidstjänster inom livsmedelsområdet vilket motsvarar 6000 timmar. 3000 av dessa timmar är tillgängliga för tillsynsarbete. För år 2015 beräknas behovet för den planerade kontrollen motsvara ca 2195 timmar. Inom verksamhetsområdet är behovet 2710 timmar för 2015.

För livsmedelskontrollen finns följande utrustning till förfogande:

- Termometrar: 4 st FoodTemp, inköpta 2012, kalibrering har skett 2012.
- ATP-mätare: 2 st inköpt 2010 och 2012, gratis kalibrering i 3 år.
- Kylskåp och frys för förvaring av livsmedelsprover, inköpt 2010
- Skyddskläder: engångsrockar, mössa och skoskydd.
- Bilar: Kontorets bilpool.
- Bärbara datorer: 3 st.
- Kamera: 3 st.

Finansiering av kontrollen

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens offentliga kontroll av livsmedelsanläggningar finansieras med avgifter, enligt förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (SFS 2006 :1166).

Årlig kontrollavgift tas ut från kontrollobjekt för att finansiera kontrollen. Avgiftens storlek baseras på riskklassificering av anläggningen i riskklass och erfarenhetsklass enligt Livsmedelsverkets vägledning ”Riskklassificering av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrollavgifter.”

Avgift för extra offentlig kontroll tas ut för att finansiera kontrollen enligt artikel 28 i förordningen (EG) nr 882/2004.

Timtaxa för livsmedelskontroll framgår av Taxa för Värmdö kommuns provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll.

Kompetenskrav och utbildning

Kompetensinventering görs varje år vid planering inför nästkommande år. Detta genom att befintlig kompetens jämförs med behovet, framför allt inom följande parametrar:

- Anläggningstyper
- Aktuell lagstiftning
- Arbetsuppgifter
- Kontrollområden
- Kontrollmetoder

I samband med det årliga medarbetarsamtalet görs en genomgång av den individuella kompetensutvecklingsplanen. Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av bland annat Livsmedelsverket.

Organisation och utförande av kontrollen

Registrering och godkännande av kontrollobjekt

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö Kommun ansvarar för den operativa offentliga kontrollen vid cirka 382 livsmedelsanläggningar. Anläggningarna finns i bygg- och miljökontorets ärendehanteringssystem Castor 8. I EG-förordning (nr) 882/2004 om offentlig kontroll finns krav på att kontrollmyndigheten ska upprätthålla aktuella register över anläggningarna som är föremål för kontroll. Bygg- och miljökontoret i Värmdö kommun uppdaterar sitt register kontinuerligt efter utförd kontroll, efter att ha mottagit anmälningar för registrering alternativt ansökningar för godkännande eller erhållit information från företagare på annat sätt. Därutöver uppdateras registret en gång om året, i samband med den årliga faktureringen.

Prioriteringar inom kontrollområdet – riskbaserad kontroll

Grundläggande riskklassificering av anläggningar sker genom att Livsmedelsverkets modell för riskklassning tillämpas. Bygg- och miljökontoret gör avsteg från Livsmedelsverkets modell om kontrolltiden inte stämmer med den faktiska tiden som ett kontrollbesök kan ta eller om modellen inte har hänsyn till att det är en väldigt liten omfattning och risk. (Rutiner finns) Genom denna tilldelas olika typer av anläggningar olika mycket kontrolltid beroende på risk.

De anläggningar för vilka bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö Kommun är ansvarig kontrollmyndighet fördelas enligt nedanstående tabell då det gäller risk- och erfarenhetsklass och årlig kontrolltid.

Planerad kontroll kommer att utföras enligt ”bilaga 2 Livsmedelskontrollen 2015”.

Andra aktiviteter som kommer att ske under 2015 är:

- Fortlöpande vidareutveckling av ärendehanteringssystemet Castor 8. Från och med 2015 kommer en inspektör att delta i användarföreningen för utveckling av livsmedelskontrollen och det stöd systemet kan ge.
- Rapportering till Livsmedelsverket, årligen i januari.
- Klassificering av anläggningstyper, november – december (om nya underlaget från SLV blir klart).

De ej planerade aktiviteterna (oförutsedda händelser) kan komma att påverka den planerade kontrollen då det är svårt att beräkna tidsåtgången.

Rutiner för utförande av kontroll

Rutinerna utgår från Livsmedelsverkets vägledningar om offentlig kontroll, provtagning, godkännande och registrering. Rutiner som finns uppdateras fortlöpande

och de rutiner som saknas skapas t.ex. rutiner för misstänkt matförgiftning m.m.

För den planerade kontrollen tar inspektörerna fram checklistor, innehållande dels de kontrollområden/kontrollpunkter som är standard och dels de områden/punkter som valts som fokusområde och/eller valts utifrån tidigare erfarenhet. Dessa checklistor används vid utförande av kontroll (revision och inspektion).

Provtagning och analys

Värmdö kommun anlitar Alcontrol att analysera de livsmedelsprover och dricksvattenprover som tas. Provtagningens syfte är att verifiera och kontrollera livsmedelsföretagarens egenkontroll och att gällande bestämmelser efterlevs. Provtagning kan utföras på annat än dricksvatten och livsmedel t.ex. hanteringsytor, arbetsredskap och utrustning. Vid provtagning av hanteringsytor, arbetsredskap och utrustning tar nämnden prover med en ATP-mätare (mätare som mäter organiskt material på ytor). Provtagning är inte alltid nödvändig och kan ibland vara direkt olämplig. Om det t.ex. finns uppenbara brister i en livsmedelsverksamhet, måste inte prover tas för att styrka detta. Ett livsmedel som med syn eller lukt kan bedömas som otjänligt, räcker för att styrka att kraven i lagstiftningen har överträtts. Alcontrol ackrediteras av SWEDAC, som granskar laboratoriets analysmetoder, kalibrering, certifiering och besiktning i deras verksamhet och laboratoriet får med detta ett bevis på att de aktuella kvalitetskraven uppfylls. Värmdö kommun begär in en kopia på den senaste kontrollen från SWEDAC för att säkerställa att laboratoriet uppfyller gällande kvalitetskrav.

Provtagning i Värmdö kommun kan ske i projekt form, där man i urval och förutbestämt provtar vissa livsmedel och/eller specifika parametrar. Det kan även vara aktuellt att delta i nationella projekt såsom *Listeria*, *Salmonella* m.m. Proverna förvaras i kylskåp på Värmdö kommun innan de transporteras in till inlämningscentralen, alternativt hämtas de av laboratoriet. Provtagning utförs på misstänkta matförgiftningar efter bedömning av anmälan samt om smittskyddsläkaren begär provtagning. Det finns även en rutin för hur provtagningen skall utföras och på vilket sätt.

Under 2015 avser kontoret att vara med i ett länsprojekt provtagning kring redlighet.

Rapportering av kontrollresultat

Resultat från kontrollen och analysen dokumenteras (i rapport eller beslut) och verksamhetsutövaren får alltid en rapport eller beslut av kontrolltillfället.

Alla resultat dokumenteras och bevaras i myndighetens administrativa system. Sammanställning av resultaten görs genom rapportfunktionen i systemet. En gång om året rapporteras kontrollresultatet till Livsmedelsverket. Vilka uppgifter som ska rapporteras in och hur den rapporten ska göras framgår av Livsmedelsverkets särskilda beslut med diarienummer 1297/2010 saknummer 630. Där framgår det av Livsmedelsverkets anvisningar till rapportering av livsmedelskontrollen samt artikel 44 i förordning (EG) nr 882/2004 att rapportera in de uppgifter som kommissionen efterlyser samt Livsmedelsverkets föreskrifter om rapporteringsskyldighet för kontrollmyndigheter SLVFS 2009:13. Rapporteringen ska vara inlämnad till Livsmedelsverket i början av 2015.

De uppgifter som livsmedelsverket begär in är följande inom livsmedelsområdet:

- 1.1 Infrastruktur, lokaler och utrustning även fordon
- 2.1 Råvaror och förpackningsmaterial
- 3.1 Säker hantering, lagring och transport – ändamålsenliga rutiner mikrobiologisk korskontamination mellan råvara och färdigvara
- 3.2 Säker hantering, lagring och transport – ändamålsenliga rutiner mikrobiologisk korskontamination av allergener
- 3.3 Säker hantering, lagring och transport övrigt
- 4.1 Hantering och förvaring av avfall
- 5.1 Skadedjur
- 6.1 Rengöring och desinfektion – ändamålsenliga rutiner för redskap och ytor i kontakt med livsmedel
- 6.2 Rengöring och desinfektion övrigt
- 7.1 Vattenkvalitet
- 8.1 Förvaringstemperatur – ändamålsenliga rutiner för varmhållning
- 8.2 Förvaringstemperatur – ändamålsenliga rutiner för kylförvaring
- 8.3 Förvaringstemperatur övrigt
- 9.1 Personlig hygien – fullt utrustat och funktionellt handtvättställ finns i produktionslokalen
- 9.2 Personlig hygien – hälsotillstånd
- 9.3 Personlig hygien övrigt
- 10.1 Utbildning
- 11.1, 2, 3 HACCP - Faroanalys
- 11,4, 5, 6 HACCP - Kritiska styrpunkter
- 11.7 HACCP - Validering och verifiering
- 11.8 HACCP – Övrigt
- 12. 1 Information – redlighet föreskrivna märkningsuppgifter
- 12.2 Information – redlighet vilseledning
- 12.3 Information – hälsorisk
- 12.4 Information – dokumentation
- 12.5 Information – övrigt
- 13.1 Spårbarhet – ändamålsenlig rutin för återkallande
- 14.1 Mikrobiologiska kriterier
- 15.1 Övrigt - antal livsmedelsanläggningar, kontaktuppgifter m.m. Livsmedelsverket kommer i övrigt att kräva in fullständiga uppgifter om överskridna gränsvärden för vatten, nödvattenåtgärder, vattenverkens informationsaktiviteter.

Öppenhet i kontrollen

I Sverige regleras öppenheten i kontrollen framförallt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och kontrollrapporter. I diariet registreras både offentliga och sekretessbelagda handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock vara sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska provas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling. Se också avsnitt 3.2.2 i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan.

Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommuns juridiska befogenheter för att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad finns ibland annat i artikel 54 i förordning (EG) 882/2004. Artikeln anger att om den berörda myndigheten konstaterar bristande efterlevnad, ska den berörda myndigheten vidta åtgärder för att se till att företagaren avhjälper situationen. När nämnden beslutar vilken åtgärd som ska vidtas ska den ta hänsyn till den bristande efterlevnadens art och om företagaren tidigare visat prov på bristande efterlevnad. De ytterligare åtgärder som nämnden kan vidta anges i 22-24 §§ i livsmedelslagen. Exempel på åtgärder som nämnden har möjlighet att vidta är föreläggande, förbud, begränsa eller förbjuda utsläppande av livsmedel på marknaden. Beordra att foder eller livsmedel återkallas, dras tillbaka från marknaden och/eller destrueras samt tillfälligt eller permanent återkalla anläggningens godkännande. Möjligheten finns att kombinera beslut med vite.

För att livsmedelskontrollen skall bli så effektiv som möjligt, har nämnden reglerat juridiska befogenheter med en delegationsordning. Delegationsordningen inom livsmedelslagstiftningen är långtgående och anpassad till den individuella kompetensen.

Rutiner finns för att vidta sanktioner. Dessa utgår från Livsmedelsverkets vägledning om sanktioner. För närvarande finns det rutiner för följande: extra offentlig kontroll, förbud, föreläggande, åtalsanmälan. Nuvarande rutiner kommer att kompletteras med vite och fortlöpande revideras vid lagändring. I bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd administrativa system finns mallar för beslut. Nämnden saknar beslutsblanketter som kontrollpersonalen kan ta med sig ut på plats, detta för att omedelbara åtgärder ska kunna vidtas när så krävs.

Av nämnda rutiner för hantering av sanktioner framgår det bland annat, att om företagaren inte på frivillig basis åtgärdar bristerna, inte åtgärdar dem inom acceptabel tid eller om det inte är klargjort att företagaren verkligen kommer att åtgärda bristerna, så ska bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden vidta åtgärder och fatta beslut om sanktion. Sanktionen ska väljas utifrån bristens betydelse/allvarlighetsgrad.

Värmdö kommuns kontrollpersonal erhåller kontinuerligt träning och fortbildning i förvaltningsrätt och liknade som är av stor betydelse för att beslut ska kunna fattas

effektivt och rättssäkert. Vidare kan nämnden ordna god juridisk kompetens av kommunens egna erfarna jurist och/eller att köpa in kompetensen vid behov.

Uppföljning och utvärdering av kontrollen

Uppföljning

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ska plocka ut statistik kvartalsvis över olika kontrollområden i verksamheten och det ska tydligt visa vilka olika kontrollmetoder som personalen har använt sig av under den aktuella tidsperioden. Nämnden ska även kontrollera att rutiner och kontrollmetoder är ändamålsenliga och anpassade till de olika kontrollmetoderna. En gång om året utförs en intern revision av personalens rutiner och kontrollinstruktioner.

För att kontrollen ska bli så likriktig som möjligt i Värmdö kommun, görs det fortlöpande utbildning inom livsmedelsområdet samt att personalen utför samsyn mellan varandra och även utför en kontroll på sin kollegas kontroll och jämför resultaten mot varandra och normerande kontroller.

Revisioner

Länsstyrelsen utför revisioner på den lokala livsmedelskontrollen och utförs vart fjärde år. Interna revisioner utförs av kommunens revisorer och/eller en oberoende inhyrd revisor.

Revisionerna ska utvärderas på ett oberoende sätt, granskas och genomföras på ett sätt som tillåter insyn. Revisionen skall med beaktande av resultaten vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att den uppfyller målen i förordning (EG) nr 882/2004.

Beredskap

Värmdö kommun har en jourverksamhet via räddningstjänsten, vilken alltid kan nås. Värmdö kommun har även jourhavande personal i beredskap som kontaktar berörd myndighet/person samt beslutar om insats och delegering till lämplig tjänsteman. Värmdö kommun har även en krisberedskapsplan. Vidare finns det särskilda beredskapsplaner 6.3 i Sveriges fleråriga kontrollplan.

Flerårig nationell kontrollplan

I Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan beskrivs hur den offentliga kontrollen av livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd sker. Kontrollplanen finns bl.a. på Livsmedelsverkets webbplats www.livsmedelsverket.se.

Bilaga

Verksamhetsplan – Timredovisning 2015

Fördelning av planerad kontroll 2015

Antal planerade kontrolltimmar per inspektör (räknat på 2,5 årsarbetskrafter)

Totalt är den planerade kontrolltiden för 2015: 2195 timmar

Livsmedelsinspektören behöver lägga i genomsnitt 731 timmar per år på livsmedelskontrollen.

Antal inplanerade kontrollbesök 2015 per inspektör

Totalt antal planerade kontroller för 2015: 439 kontroller (plus 65 kontroller av administrativa uppgifter på vattenverk).

Inspektören behöver i genomsnitt genomföra 168 kontroller under kontrollåret 2015.

Antal objekt per inspektör:

Totalt antal registrerade verksamheter 2015: 382 verksamheter (kan förändras under året)

Varje inspektör ansvarar för 127 objekt under kontrollåret 2015.

Kontrollfrekvens utifrån riskklassificering

Senast 28 februari: Besök 1 för alla verksamheter som ska besökas 3-4 gånger.

Senast 30 april: Besök 1 för alla verksamheter som ska besökas 2 gånger.

Senast 31 maj: Besök 2 för alla verksamheter som ska besökas 4 gånger.

Senast 15 juni: Första halvan av alla verksamheter som ska besökas 1 gång.

Perioden 1 maj till 15 augusti: Alla säsongsverksamheters besök ska genomföras, observera att vissa verksamheter här ska besökas två gånger.

Senast 31 augusti: Besök 2 för alla verksamheter som ska besökas 3 gånger.

Senast 30 september: Besök 3 för alla verksamheter som ska besökas 4 gånger.

Senast 30 november: Besök 2 för alla verksamheter som ska besökas 2 gånger.

Senast 15 december: Sista besöket för alla verksamheter som ska besökas 3-4 gånger.

Senast 20 december: Andra halvan av alla verksamheter som ska besökas 1 gång.